

แนวปฏิบัติที่ดีด้านการวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนา

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง: เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน

คณะผู้จัดทำ:

1. นางสาวสุดารัตน์ วงศ์คำ
2. พระชลวัฒน์ กิมซิว
3. แมชีศรีสลับ อุบมัย
4. นางสาวบัณฑิตกา จารุมา
5. นางสาวบุศรา สุวรรณไตรย์

หน่วยงาน/ส่วนงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยในพระสังฆราชูปถัมภ์

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน

มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เริ่มในปี พ.ศ. 2537 มูลนิธิสถาบันแม่ชีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ได้ดำริร่วมกันในการกำหนดบทบาทและสถานภาพของสตรี ภายใต้โครงสร้าง ความเปลี่ยนแปลงและเงื่อนไขของสังคมที่นับวันจะทวีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือสตรีที่ขาดโอกาส และถูกละเลยเอาเปรียบจากสังคม โดยในระยะเริ่มต้นได้ประสานการดำเนินการเพื่อกำหนดสถานภาพของแม่ชี และแสวงหาความร่วมมือในการจัดตั้งสถานศึกษาในลักษณะที่เป็นสถานศึกษาสำหรับ ผู้หญิง ที่จัดการศึกษาบนพื้นฐานเฉพาะทางพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2541 องค์กษัตริย์ทั้งสององค์กร โดยการนำของแม่ชีคุณหญิงชนิษฐา วิเชียรเจริญ ที่ปรึกษามูลนิธิสถาบันแม่ชีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ประสานงานขอความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อจัดการศึกษาตามความดำริดังกล่าว และสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2541 ได้มีมติสนับสนุนโครงการและให้เป็นวิทยาลัยในสังกัดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.ผลิตบัณฑิตสตรีให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะทั้งทางด้านพระพุทธศาสนาและภาษาอังกฤษ

2.ผลิตงานวิจัยตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.ส่งเสริมการบริการวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

4.อนุรักษ์ฟื้นฟูปกป้องศิลปะและวัฒนธรรมของไทยให้ยั่งยืนและเผยแพร่สู่ระดับนานาชาติ

5.พัฒนาระบบบริหารจัดการให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2. ที่มาและความสำคัญ

การวิจัย เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 2 ตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2556-2565) ว่าด้วยการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์หน่วยงานของมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย

ด้านการวิจัย จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับวิทยาลัย ปีการศึกษา 2564 ของมหาบัณฑิตเถรีวิทยาลัย พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ให้จัดการความรู้ให้ครอบคลุมพันธกิจด้านการวิจัย

คณะกรรมการจัดการความรู้มหาบัณฑิตเถรีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2565 จึงเห็นสมควรให้มีการจัดการความรู้ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง การพัฒนาเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุนเพื่อให้คณาจารย์มีความพร้อมและมีทักษะในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อแสวงหาเทคนิคการจัดการความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการวิจัย ได้แก่ การรวบรวมความรู้ด้านเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน
2. เพื่อให้คณาจารย์มีความรู้ในเรื่องการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

1. การวางแผน (PLAN)

วิธีการจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมหาบัณฑิตเถรีวิทยาลัย เรื่องเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน เกิดจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาพิจารณาถอดบทเรียนและจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเลือกประเด็นหลักในการพัฒนา คือ เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน คณะกรรมการจัดการความรู้มหาบัณฑิตเถรีวิทยาลัย จึงมอบหมายให้

- (1) นางสาวสุภารัตน์ วงศ์คำ
- (2) พระชลวัฒน์ กิมซัว
- (3.) แม่ชีศรีสลับ อุปมัย
- (4.) นางสาวบัณฑิตกา จารума
- (5.) นางสาวบุศรา สุวรรณไตรย์

ทำหน้าที่ Facilitators การจัดการความรู้เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย เรื่องเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน ผ่านการประชุม พูดคุย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน

2. ขั้นตอนการ (DO)

ระยะที่ 1 การแสวงหาความรู้ในการแสวงหาความรู้ มีการประชุม พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน แล้วนำมาร่วมกันพิจารณา มีการถอดบทเรียนและสรุปเป็นองค์ความรู้

ระยะที่ 2 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เรื่อง เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน ประกอบด้วย (1) การจัดทำข้อเสนอตามแบบฟอร์มที่แหล่งทุนกำหนด (2) เทคนิคการตั้งชื่อเรื่องหรือหัวข้อเสนอโครงการวิจัย (3) หลักการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย (4) กรอบแนวคิดการวิจัย (5) ขอบเขตของโครงการวิจัยและงบประมาณที่เขียนขอเสนอในการรับทุน (6) ระเบียบวิธีการวิจัย (7) การเขียนแผนดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด (8) การจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการวิจัยอย่างเป็นทางการ

3. ขั้นตอนติดตามประเมินผล และนำผลไปพัฒนา (CHEK-ACT)

ในขั้นนี้เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร โดยการเปิดเวทีรับทราบเทคนิคในการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งรับทราบเทคนิคใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ระหว่างคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์มีความเชี่ยวชาญ มีองค์ความรู้ในด้านการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน จากหน่วยงานภายในและภายนอก และนำไปเผยแพร่สู่ภายนอกบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุนต่อไป

5. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินการกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ด้านงานวิจัย ในรอบปีการศึกษา 2565 ผลการดำเนินการพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ดังจะเห็นได้จากการสังเกตคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาเข้าร่วมกิจกรรมครบถ้วน ให้ความร่วมมือในทุกขบวนการ ทำให้ผลงานที่ออกมาเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรยากาศในการประชุมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาจจะมีการพูดคุยกันบ้างเล็กน้อยเพื่อแสดงความคิดเห็น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนมีความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้จากการดำเนินการกิจกรรม สามารถสรุปองค์ความรู้ เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน ในปีการศึกษา 2565 ได้ดังนี้

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน

1. จัดทำข้อเสนอตามแบบฟอร์มที่แหล่งทุนกำหนด

1.1 ทำความเข้าใจแบบฟอร์มให้ดีและถูกต้อง

2. ชื่อเรื่อง

2.1 น่าสนใจ มีคำสำคัญในชื่อเรื่อง

2.2 สะท้อนให้เห็นจุดเน้นของงานวิจัย

2.3 ชื่อเรื่องสั้น กระชับ ได้ใจความ

3. ที่มาและความสำคัญ

3.1 ระบุประเด็นสำคัญของงานวิจัย

3.2 ทบทวนวรรณกรรมที่เป็นปัจจุบัน

3.3 อธิบายให้เห็นความสำคัญและข้อเสนอเพื่อแก้ปัญหา

3.4 แสดงให้แหล่งทุนเห็นว่าประเด็นที่เสนอเป็นการวิจัยต่อยอดสร้างสรรค์งานวิจัยใหม่

4. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4.1 วัตถุประสงค์กับหัวข้อต้องสอดคล้องกัน

4.2 ทำให้ครอบคลุมการวิจัยที่ต้องศึกษา

5.กรอบแนวคิด

5.1 สร้างกรอบแนวคิดที่ทันสมัย

5.2 เสนอกรอบแนวคิดที่เห็นผลผลิตงานวิจัยที่ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6.ขอบเขตการวิจัยและงบประมาณ

6.1 กำหนดขอบเขตปริมาณงานให้เหมาะกับระยะเวลาและงบประมาณ

6.2 ชี้แจงรายละเอียดของหมวดงบประมาณให้ชัดเจน

7.ระเบียบวิธีการวิจัย

7.1 ระบุระเบียบวิธีการวิจัยแบบย่อให้ผู้พิจารณาทุนเข้าใจในขั้นตอนและการดำเนินการวิจัย

7.2 ระบุระเบียบวิธีการวิจัยถูกต้องตามหลักวิชาการ

8.แผนการดำเนินงาน

8.1 แสดงรายละเอียดขั้นตอนอย่างชัดเจน

8.2 มีคำอธิบายประกอบแผนดำเนินงานให้เข้าใจง่าย

9.จัดทำเอกสารข้อเสนอการวิจัย

9.1 รูปเล่มเอกสารดูเรียบร้อย น่าเชื่อถือ

จากการนำเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุนไปใช้ ส่งผลทำให้คณะอาจารย์ประจำหลักสูตร มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย สามารถประยุกต์นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทุนเพิ่มมากขึ้น ในต่อ ๆ ไป

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยภายใน

1. บุคลากรส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องในแผนการจัดการความรู้ ให้ความร่วมมือในการดำเนินการอย่างจริงจัง
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญ และสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. คณะกรรมการจัดการความรู้มีความรู้ความเข้าใจ และมุ่งมั่นในการดำเนินงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

4. มีบรรยากาศของความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความสนใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งในคณะกรรมการจัดการความรู้ และในกลุ่มบุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ทั้งอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน

ปัจจัยภายนอก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีที่ระหว่างอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ และอาจารย์จากสถาบันอื่น

7. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
1. บุคลากรสายวิชาการมีภาระงานมาก ทำให้การกำหนดวันและเวลาในการเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ค่อนข้างล่าช้า บาก	1. มหาวิทยาลัยมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เป็นช่องทางสื่อสารแทนการเข้าร่วมพร้อมกัน
2. บุคลากรขาดความเข้าใจในกระบวนการจัดการความรู้	2. จัดการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากร

8. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

1. ทำให้ได้เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน
2. ทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ทุน
3. ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในคณะฯ และเกิดวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ความสามารถทำงานเป็นทีม